

O.0003.7.2020

Pan Marek Lech Zborowski-Weychman
Radny
Rady Miejskiej w Suwałkach

Odpowiadając na Pana wniosek z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie spowodowania niezwłocznej wypłaty wynagrodzenia nauczycieli suwalskich szkół za przepracowane przez nich godziny ponadwymiarowe w dniach 12 i 13 marca oraz od 25 marca 2020 r., a w przyszłości także w następnym okresie kształcenia zdalnego uprzejmie informuję:

Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 wprowadzone zostały rozwiązania umożliwiające szkołom i placówkom pracę w zmienionych warunkach kształcenia, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zgodnie z przepisem § 7 ust. 1 wymienionego rozporządzenia, zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia nauczyciel realizuje w ramach obowiązującego go przed dniem wejścia w życie rozporządzenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz, a w przypadku godzin zajęć realizowanych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych – w ramach godzin ponadwymiarowych, o których mowa w art. 35 ustawy – Karta Nauczyciela - dalej KN. W świetle § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia **dyrektor jednostki systemu oświaty ustala zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.**

Jak wynika z powołanych przepisów, kompetencja w zakresie ustalania zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, w tym także zajęć realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych, należy do dyrektora szkoły. Nauczyciele realizujący zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, otrzymują wynagrodzenie za pracę w składnikach i wysokości wynikających z ich uprawnień. Za zajęcia zrealizowane powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciel otrzymuje również wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe.

Z tego też względu w dniu 8 maja br. zająłem swoje stanowisko w kwestii warunków i możliwości przyznania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w przypadku ich faktycznego zrealizowania w okresie zawieszenia funkcjonowania jednostek z uwagi na ogłoszony stan epidemii. Kierując się dbałością o jak najlepszą realizację zadań nałożonych na jednostki oświatowe czynione są starania, które mają na celu zapewnienie jak najlepszych warunków pracy.

Jednakże nauczycieli obowiązują ustalone przez dyrektora jednostki systemu oświaty zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem

metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, w tym także zajęć realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych.

Z tego względu istotne jest rzetelne dokumentowanie zajęć w celu monitorowania realizacji podstawy programowej, ale też monitorowanie realizacji godzin pracy nauczyciela, w tym ponadwymiarowych. Wypłata wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe może zostać dokonana, jeżeli z tygodniowego rozliczenia wykonanych prac, ustalonego przez dyrektora jednostki, wynikać będzie, że nauczyciel faktycznie wykonał pracę w wymiarze przekraczającym tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć.

W tej kwestii wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z 12.05.2004 r. sprawie o sygn. akt: I PK 454/03 cyt. „praca w godzinach ponadwymiarowych nie stanowi uprawnienia nauczyciela, lecz jest jego obowiązkiem, jeżeli została zarządzona zgodnie z prawem. Zdjęcie z nauczyciela tego dodatkowego obowiązku przez nieprzydzielenie pracy w godzinach ponadwymiarowych nie może być uważane za pogorszenie warunków pracy”.

Oznacza to, że po stronie nauczyciela, w sytuacji gdy godziny ponadwymiarowe nie zostały wprost „zapisane” w zawartej z Nim umowie o pracę, nie istnieje wiążące pracodawcę i skuteczne wobec pracodawcy roszczenie o przydział tych godzin. Decyzję w tym zakresie podejmuje wyłącznie Dyrektor. Jeśli zaś Dyrektor zwolnił nauczyciela z obowiązku pracy w godzinach ponadwymiarowych, to nauczyciel nie jest zobowiązany do realizacji tych godzin. Zgodnie bowiem z art 80 ustawy Kodeks Pracy: Wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną.

Pragnę również zaznaczyć, że przedstawione stanowisko wbrew Pana ocenie nie miało charakteru groźby skierowanej do Dyrektorów jednostek. Główną intencją było przypomnienie o konieczności prowadzenia szczegółowej ewidencji czasu pracy wskazując jakie mogą być skutki naruszenia tego obowiązku.

Mając na względzie fakt, że zarówno Prezydent Miasta Suwałk, jako organ samorządowy, jak też szkoły i placówki oświatowe naszego miasta podlegają kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej zwrócono uwagę, aby w tym zakresie nie doszło do naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Należy mieć na uwadze, że wypłata wynagrodzenia może być kwalifikowana w kontekście wyżej powołanego przepisu, gdyż godziny ponadwymiarowe to szczególnie składnik wynagrodzenia.

Rozumiejąc w pełni sytuację nauczycieli i w związku z tym informuję, że w żaden sposób nie kwestionuję możliwości wypłaty wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe jeżeli nauczyciele faktycznie je wypracują i udokumentują to zgodnie z przyjętymi zasadami na czas nauczania zdalnego w szkołach.

W kwestii realizacji nałożonych obowiązków wynikających z podstawy programowej nie zgadzam się z Pana opinią, że nauka w obecnej sytuacji, która odbywa się w domu nie różni się niczym od nauki w szkole. Taką opinię wyrażają głównie rodzice, komunikując, że nauka przy zastosowaniu metod i technik kształcenia na odległość spowodowała potrzebę poświęcenia dodatkowego czasu na pracę ze swoimi dziećmi, niż miało to miejsce przed ogłoszeniem stanu epidemii. W tej kwestii wielu rodziców zgłaszało niejednokrotnie problemy dotyczące zdalnego nauczania. Zdarzały się przypadki, że pomimo wielu podejmowanych prób ze strony zarówno dzieci jak i rodziców, nauczyciele nie nawiązali kontaktu w celu podjęcia współpracy w zakresie zdalnej nauki.

Odnosząc się do stwierdzenia, że dyrektorzy nie zatwierdzają cyt. „fikcyjnej pracy”, chociaż Pana zdaniem brak jest skutecznych narzędzi do mierzenia liczby godzin e-learningu zmuszony jestem w tej sytuacji wyjaśnić, że dyrektorzy szkół w tym zakresie wypracowali odpowiednie zasady, które są modyfikowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów prawnych. Zatem nie można jednoznacznie uogólnić oceny pracy nauczycieli suwalskich szkół. W tej kwestii ostateczną decyzję podejmą dyrektorzy szkół,

którzy właściwie zweryfikują pracę pod względem jakości i ilości w godzinach ponadwymiarowych.

Z tego względu nauczyciele powinni złożyć stosowne dokumenty zawierające rzetelnie rozliczenie prowadzonych zajęć. Przedłożone dokumenty ponadto muszą spełniać odpowiednie wymogi ustalone przez dyrektora szkoły, aby zostały uznane jako godziny ponadwymiarowe.

Niezmiernie jestem wdzięczny za pracę i wysiłek wszystkich nauczycieli w tych szczególnych warunkach. Doceniam przede wszystkim nauczycieli za wypełnienie swoich obowiązków na tak wysokim poziomie. Nauka i oświata jest jednym z podstawowych i kluczowych zadań Miasta, o czym świadczy coraz wyższy poziom nakładów finansowych przeznaczonych na ten cel, gdzie najwyższym i najistotniejszym wydatkiem jest wypłata wynagrodzeń nauczycielom.

Z poważaniem

PREZYDENT
Czesław Renkiewicz